

Dopuštena visina kala, rastepa, kvara i loma u ugostiteljstvu

Igor Milinović, mag. oec.

Hrvatska gospodarska komora donijela je Odluku o dopuštenoj visini kala, rastepa, kvara i loma u ugostiteljstvu (u nastavku teksta: Odluka) koja je objavljena u Narodnim novinama br. 69/23 i 77/23, a stupila je na snagu dana 20. srpnja 2023. Danom stupanja na snagu te Odluke prestala je važiti Odluka o dopuštenoj visini kala, rastepa, kvara i loma u ugostiteljstvu (Nar. nov. br. 72/99). Detaljnije o novoj Odluci pišemo u nastavku teksta.

1. Što se podrazumijeva pod manjkom

Sukladno čl. 26. st. 2. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, kod poreznog obveznika manjkovi dobara za koje se ne tereti odgovorna osoba smatraju se izuzimanjem dobara u neposlovne svrhe i podliježu oporezivanju, osim kala, rastepa, kvara i loma, a najviše do visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore i manjkova dobara nastalih djelovanjem više sile.

Sukladno Odluci, pod manjkom podrazumijevaju se gubici na proizvodima koji nastaju kao posljedica prirodnih utjecaja ili kao posljedica radnji koje se neophodno poduzimaju pri skladištenju, te rukovanju proizvodima prilikom njihove obrade kao i prilikom usluživanja tj. posluživanja u ugostiteljstvu, i to:

1) Kalo:

- pri fizičkoj obradi proizvoda u kuhinji – kosti, kožica, masnoće i sl., pri sječenju svježeg i suhog mesa, riba, rakova, školjki, mekušaca, pri obradi i kod posluživanja sireva, suhomesnatih proizvoda, te čišćenja voća i povrća;
- pri skladištenju proizvoda u skladištu i u kuhinji – isušenje, isparenje, odmrzavanje i sl. (prirodni kalo);
- pri termičkoj obradi proizvoda u kuhinji – kuhanje, pirjanje, prženje i pečenje;
- prilikom pripremanja i usluživanja pića i napitaka u ugostiteljskom objektu – rastakanje, pretakanje, kuhanje, termička obrada i sl.

2) **Rastep** u skladištu, kuhinji, prostoru za pripremu jela i pića, te točioniku – rastepanje, isušivanje, hlapljenje, iscurenje, topljenje, razlijevanje, i sl;

3) **Kvar** u skladištu i kuhinji – truljenje, klijanje, užegnuće i sl.

4) **Lom** u skladištenju, manevriranju, posluživanju.

2. Utvrđivanje manjka

Manjak se, prema Odluci, može utvrđivati:

- neposredno nakon nastajanja;
- izvanrednim popisom robe;
- redovitim popisom robe, odnosno na drugi način utvrđen aktom fizičke odnosno pravne osobe poduzetnika – poreznog obveznika.

Manjak utvrđuje komisija, odnosno ovlaštena osoba određena općim aktom poduzetnika-poreznog obveznika i o tome sastavlja zapisnik.

Manjak zbog više sile koji nastaje kao posljedica elementarnih nepogoda (poplava, požar, potres) i provalnih krađa, utvrđuje se na temelju očevidnika nadležnog tijela za procjenu šteta.

3. Dopuštena visina gubitka kod pića (alkoholna i bezalkoholna) i napitaka

Dopuštena visina gubitaka (kvar, rastep i lom) kod pića pri čuvanju u skladištu od bruto zaprimljenih količina, može iznositi do:

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
PIĆA – ALKOHOLNA I BEZALKOHOLNA		
1.	U bocama i tetrapaku	0,7
2.	U bačvama i drugom većem pakiranju za prodaju od litre na više	1,5
3.	Pivo u staklenim bocama	0,7
4.	Pivo u plastičnim bocama	0,5
5.	Pivo u limenkama	0,5

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
6.	Bezalkoholna pića u staklenim bocama	0,7
7.	Bezalkoholna pića u plastičnim bocama	0,5
8.	Bezalkoholna pića u limenkama	0,5
9.	Pivo točeno (u bačvi)	1,0
10.	Vino (u rinfuzi)	0,7
11.	Vino (u boci)	0,5

Dopuštena visina gubitaka (kalo) kod pića i napitaka *prilikom pripreme i usluživanja (posluživanja)* u prostoru ugostiteljskog objekta zbog isušivanja, isparenja, proljevanja i sl. **od bruto zaprimljenih količina**, može iznositi do:

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
PIĆA (ALKOHOLNA I BEZALKOHOLNA) I NAPICI		
1.	Alkoholna pića osim točenog piva	2,0
2.	Pivo točeno (u bačvi)	10,0
3.	Bezalkoholna i ostala pića	1,0
4.	Čaj	1,0
5.	Kava mljevena	3,0
6.	Vino rinfuza, pjenušavo i prosecco	10,0

Primjer:

Tijekom godine ugostiteljski objekt je kupio i zaprimio 1.000 kom bezalkoholnog pića „A“ u staklenoj boci 0,5 l po nabavnoj cijeni 1,00 eur/kom (u nabavnoj cijeni uračunata je i povratna naknada).

Godišnjim popisom na dan 31.12.2023. utvrđen je inventurni manjak 8 kom bezalkoholnog pića „A“ u staklenoj boci 0,5 l.

Porezno dopuštena visina gubitka (manjka) u ugostiteljskom objektu *prilikom pripreme i usluživanja (posluživanja)* bezalkoholnog pića „A“ u staklenoj boci 0,5l za porezno razdoblje je:

	
Zaprimljena količina tijekom godine: 1000 kom	
Dopušteni manjak = $1.000 \times 1,0\% = 10$ kom	

S obzirom da je porezno dopušteni manjak (10 kom) veći od stvarnog manjka (8 kom), cjelokupni manjak u našem primjeru je porezno priznati rashod i na njega se ne obračunava PDV.

Da je primjerice manjak iznosio 15 kom, tada bi 10 kom bilo porezno priznati rashod i na njih se ne bi obračunavao PDV, a na 5 kom bezalkoholnog pića „A“ obračunao bi se PDV te nabavna cijena tih 5 kom (s obračunatim PDV-om) ne bi bila porezno priznati rashod.

TELEFON ZA KONZULTACIJE
Ponedjeljkom i četvrtkom
 od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
 od 8.30 do 13.00 sati.

01/48 36 046 i 01/49 21 739

4. Dopuštena visina gubitka kod prehrambenih proizvoda

Dopuštena visina gubitaka (kvar, rastep i lom) *pri čuvanju u skladištu od bruto zaprimljenih količina*, može iznositi do:

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
VOĆE		
1.	Jabuke, šljive	3,0
2.	Naranče, limun	4,0
3.	Drugo navedeno voće	2,0
POVRĆE		
1.	Krumpir, kupus, kelj, cvjetača, korabica, tikvice, mahune, mrkva, celer, peršin	5,0
2.	Mahune, grašak, paprika, rajčica	4,0
3.	Luk – crveni, bijeli	2,0
4.	Drugo navedeno povrće	2,0
OSTALO		
1.	Mast, ulje, riža, tjestenina, brašno, ocat, začini i slično	1,0
2.	Maslac, orasi, lješnjaci	3,0
3.	Šećer	0,5
4.	Jaja	3,0
5.	Mlijeko, slatko i kiselo vrhnje	1,0
6.	Ostalo navedeno	1,0

Dopuštena visina gubitaka (kalo) *pri čuvanju u skladištu* zbog isušivanja i isparenja (utvrđuje se za razdoblje uskladištenja) **od bruto zaprimljenih količina**, može iznositi do:

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
1.	Suhomesnati proizvodi, kobasičarski proizvodi, pečene i dimljene slanine	5,0
2.	Pršut (do godinu stajanja)	5,0
3.	Polutvrđi i tvrđi sirevi	
	■ do 10 dana	1,0
	■ duže od 10 dana	5,0

Dopuštena visina gubitaka *pri obradi* (kalo) **od bruto zaprimljenih količina**, može iznositi do:

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
VOĆE		
1.	Ananas, orah i lješnjak u ljusci	50,0
2.	Badem u ljusci	60,0
3.	Badem blanširani	30,0
4.	Banana, kesten	35,0
5.	Breskva	20,0
6.	Jabuka, marelica, kruška, mandarina, naranča, smokva	25,0
7.	Limun, šljiva, trešnja, višnja	20,0
8.	Breskva suha, grožđe, jagoda, marelica suha, kruška suha, šljiva suha	15,0
9.	Kupina	15,0

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
10.	Malina	15,0
11.	Smokva suha	5,0
12.	Grožđice, orah i lješnjak očišćeni	3,0
13.	Badem očišćeni	2,0
POVRĆE		
1.	Artičoke, krumpir (jesen – zima), patidžan	15,0
2.	Blitva, cikla svježa, korabica, bijeli luk, poriluk, rotkvica, salata zimski, tikvice	30,0
3.	Celer, kelj, kupus raštenj, špinat ljetni, šparoga	30,0
4.	Špinat zimski, peršin	35,0
5.	Cvjetača, krastavci svježi, krumpir proljeće	25,0
6.	Grašak u mahuni	60,0
7.	Hren	17,0
8.	Kupus svježi, luk, mrkva	18,0
9.	Paprika svježa, rajčica, salata ljetna	20,0
10.	Prokulica	12,0
11.	Gljive	8,0
12.	Mahune	6,0
13.	Grašak oljušteni	50
14.	Krumpir mladi, kupus kiseli, masline, matovilac, salata proljetna	5,0
15.	Grah i suho zματο povrće	4,0
SUHOMESNATI PROIZVODI		
1.	Domaća šunka	40,0
2.	Dalmatinski pršut	50,0
3.	Srijemska kobasica i srodni proizvodi	10,0
4.	Šunka u limenci, kraški vrat (buđola)	10,0
5.	Zimska salama, kulen	9,0
6.	Bunceci	50,0
RIBE, RAKOVI, ŠKOLJKE I MEKUŠCI		
1.	Bakalar, gavun	15,0
2.	Jastog	70,0
3.	Lignja, hobotnica, muzgavci, sipa (mekušci)	60,0
4.	Orada, zubatac	32,0
5.	Dagnja	13,0
6.	Osljić – filiranje bez glave	35,0
7.	Škampi	25,0
8.	Škampi za pohanje	80,0
9.	Ostala morska i slatkovodna riba	30,0
10.	Ostala morska i slatkovodna riba – filirana	55,0
SVJEŽE MESO		
1.	Svinjski but bez nogice, svinjski milanski rez bez nogice	35,0
2.	Svinjetina – francuska obrada bez nogice	35,0
3.	Svinjski kare	20,0
4.	Teleća polovica	35,0
5.	Baby beef (meso od većeg teleta)	35,0
6.	Teletina milanski rez, plečka, junetina milanski rez	35,0
7.	Teletina – but, junetina but	30,0

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
8.	Teletina – koljenica (pandlanje)	65,0
9.	Teletina – kare (obrada loj i bubreg)	25,0
10.	Teleća jetra, juneća pisanica bez loja	15,0
11.	Junetina – hrbat (ramstek)	40,0
12.	Juneća prednja četvrt s flamom	30,0
13.	Juneća prednja četvrt bez flama	30,0
14.	Janjetina (iznutrice)	12,0
15.	Janjetina (iznutrice i glava)	25,0
16.	Odojak (iznutrice)	15,0
17.	Ostalo ne navedeno meso	25,0
PERAD		
1.	Pileći gnj	13,0
2.	Pilići (klasična obrada sitniš), pileća jetra (srca)	22,0
3.	Pura, pileća jetra	10,0
4.	Domaća pura, guska, kokoš	25,0
5.	Domaća patka	30,0
6.	Patka	30,0
7.	Piletina filirana	40,0
DIVLJAČ U SVJEŽEM STANJU		
1.	Fazan u perju	35,0
2.	Fazan bez perja	20,0
3.	Kunići domaći (oguljeni), zec bez kože	10,0
4.	Srneći hrbat (kožice i kosti)	40,0
5.	Srneći but	25,0
6.	Srneća plečka	30,0
7.	Zec u koži	40,0
SIREVI		
1.	Livanjski, ementaler	10,0
2.	Paški	11,0
3.	Edamer, trapist	8,0
4.	Trapist i gorgonzola u foliji	6,0
5.	Belpaese	18,0
6.	Domaći kravljji (ocijeđen), gorgonzola	20,0
SLASTICE		
1.	Jaja	10,0
2.	Slatko i kiselo vrhnje	20,0
3.	Mlijeko	15,0
4.	Čokolada	15,0

Objavite financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: **130⁰⁰ EUR + PDV**

T: **01 / 49 21 737**

Dopuštena visina gubitaka (prirodni kalo) *pri procesu odmrzavanja od bruto zaprimljenih količina*, može iznositi do:

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
1.	Svinjetina bez kosti, kotlet	8,0
2.	Teletina bez kosti, kotlet, junetina bez kosti, odojak	15,0
3.	Juneća pisanica, janjetina i govedina	15,0
4.	Jetra (teleća, juneća, pileća, gušćja) i iznutrice (fileki, pluća)	15,0
5.	Mozak (teleći, juneći)	20,0
6.	Perad	15,0
7.	Lignje, muzgavci, hobotnice, sipe	30,0
8.	Škampi, kozice, rakovi	15,0
9.	Razna slatkovodna riba	10,0
10.	Oslić, file	15,0
11.	Filet tune/sabljarke	10,0
12.	Razna morska riba	13,0
13.	Smrznuta peciva (razna), npr. fortnetti	20,0
14.	Povrće i voće	15,0

Dopuštena visina gubitaka *pri toplinskoj obradi očišćenih namirnica* može iznositi do:

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
KOD KUHANJA		
1.	Govedina	34,0
2.	Teletina	35,0
3.	Svinjetina	30,0
4.	Janjetina	33,0
5.	Piletina, puretina	30,0
6.	Bunceci	12,0
7.	Teleći mozak blanširani	45,0
8.	Fileki blanširani	46,0
9.	Mekušci i rakovi	40,0
10.	Lignje, muzgavci, hobotnice, sipe	40,0
11.	Morska i slatkovodna riba	35,0
12.	Blitva, Špinat	50,0
13.	Kupus, i ostalo, srodno, lisnato povrće	40,0

R. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
KOD PRŽENJA		
1.	Govedina	34,0
2.	Teletina	35,0
3.	Svinjetina	36,0
4.	Janjetina	33,0
5.	Piletina	30,0
6.	Mekušci	40,0
7.	Riba	30,0
KOD PEČENJA		
1.	Govedina	34,0
2.	Teletina	36,0
3.	Svinjetina	30,0
4.	Janjetina, odojak	40,0
5.	Patka	40,0
6.	Pura	33,0
7.	Piletina	32,0
8.	Riba i mekušci	30,0
9.	Filet tune/sabljarke	10,0
10.	Voće i povrće	15,0
KOD PIRJANJA		
1.	Govedina, janjetina	34,0
2.	Svinjetina	35,0
3.	Teletina	36,0

5. Zaključak

Porezno dopušten manjak u djelatnosti ugostiteljstva utvrđen je novom Odlukom. Tom je Odlukom propisan porezno dopušteni manjak za pića i napitke što to nije bio slučaj do sada.

S obzirom da se manjak prema Odluci utvrđuje od bruto zaprimljene količine, to znači da porezni obveznik mora voditi količinsku (analitičku) evidenciju namirnica, pića i napitka, jer u protivnom neće moći primijeniti ovu Odluku.

Nastali manjkovi do propisane visine utvrđene Odlukom HKG-a ne podliježe obračunu PDV-a (čl. 26. st. 2. Pravilnika o PDV-u) te se smatraju porezno priznatim rashodom (čl. 7. st. 1. toč. 5. Zakona o porezu na dobit). Na manjkove pića NE obračunava se porez na potrošnju (ako je propisan u određenom mjestu).

Bilješke
